

Čís. 5285.

Smyslem a účelem ustanovení § 25 (5) zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n. je, že činy, spáchané vinníkem částečně před dokonáním 18. rokem, částečně později, a souzené týmž rozsudkem, mají býti — až na výjimku poslední věty cit. ustanovení — podrobeny stejnému hmotnému právu, a to podle větší nebo menší trestnosti útoku spáchaných po 18. roku buď ustanovením všeobecného práva trestního nebo zvláštním ustanovením zákona o trestním soudnictví nad mládeží.

Pokud jde o delikty majetkové, nelze na útoky, spáchané zčásti před dokonáním 18. rokem vinníkovým a zčásti po něm, použití zásady § 173 tr. zák., nýbrž tyto útoky je posuzovati jako samostatné, sbíhající se trestné činy. Zmíněná zásada se uplatní bez omezení jen uvnitř obou těchto skupin.

(Rozh. ze dne 3. května 1935, Zm II 131/35.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací v neveřejném zasedání vyhověl zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 16. února 1935, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. z., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Z d ů v o d ů:

Zmateční stížnosti, dovolávající se číselně jen důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 9a) tr. ř. a zřejmým poukazem i podle čís. 10, nelze upřítí důvodnost.

Právem uplatňuje stížnost zřejmým poukazem s hlediska zmatku čís. 10 § 281 tr. ř. porušení zákona v tom směru, že si nalézací soud neuvědomil předpis § 25, odst. 5 zák. čís. 48/31 Sb. z. a n. Toto ustanovení upravuje otázku souběhu trestných činů, jichž se dopustil pachatel před dokonáním osmnáctým rokem, s trestnými činy, jež spáchal později, pokud obě skupiny trestných útoku jsou předmětem téhož rozsudku. Zásada této úpravy byla již v rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího čís. 4660 sb. n. s. vytčena v ten smysl, že v uvedených případech má s pachatelem v příčině skutku, jehož se dopustil ve věku mladistvém, býti nakládáno přísněji — arcit' s výhradami tam uvedenými —, než kdyby byl souzen jen pro trestné činy, spáchané před 18. rokem, proto, že v á ů ž n á jeho zpětilost po skončení mladistvého věku vyžaduje intensivnější represe než pouhý pokřesek mladistvého.

Smyslem a účelem uvedeného ustanovení je tedy, že činy spáchané částečně před dokonáním 18. rokem, částečně později, a souzené týmž rozsudkem, mají býti podrobeny, až na výjimku poslední věty § 25, odst. 5 cit. zák., stejnému hmotnému právu, a to podle větší nebo menší závažnosti trestných útoku, spáchaných po 18. roku, buď ustanovením všeobecného práva trestního nebo zvláštním ustanovením zákona o trestním soudnictví nad mládeží (viz rozh. čís. 4962 sb. n. s.). Není důvodů,

aby nebylo tohoto ustanovení použito též na případy pokračování v trestném činu, pokud se týče na případy opětovaných útoků proti cizímu majetku.

Rozhodnutím nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího čís. 4618 sb. n. s. bylo vysloveno, že předpisem § 3 zák. čís. 48/31 Sb. z. a n. nebyla utvořena samostatná skutková podstata trestného činu podle práva hmotného čili nové delictum sui generis, za jaké byl uznáván před platností zákona čís. 48/31 Sb. z. a n. tak zvaný přestupek nedospělých podle § 269 tr. z., jenž měl i samostatnou trestní sazbu. Je tedy připustiti, že pouhým odchylným označením, předepsaným pro obor trestního soudnictví nad mladistvými, nezměnilo se ani v souzeném případě nic na podstatě činů spáchaných před dokonáním 18. rokem, jakožto podvodů podle hmotného práva trestního.

Pokud jde o delikty majetkové, u nichž platí zásada § 173 tr. z., lze podle ustálené judikatury nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího (rozh. čís. 223, 706, 4032 sb. n. s.) ustanovení o sčítání hodnot předmětů, proti nimž opětované trestné útoky směřovaly, uplatňovati toliko tehdy, jde-li o činy stejného druhu. Co bylo dosud uvedeno, zdálo by se na první pohled nasvědčovati správnosti stanoviska napadeného rozsudku, co se týče otázky sčítání.

Leč sčítati v uvedených případech částky z činů spáchaných před 18. rokem a spáchaných později, naprosto zabraňuje ustanovení § 25, odst. 5 zák. čís. 48/31 Sb. z. a n., podle něhož i v případech, kdy činy spáchané před dokonáním 18. rokem mají býti posuzovány podle obecných ustanovení trestních zákonů, platí pro tyto činy ustanovení § 2, odst. 2 cit. zák. a meze trestní sazby stanovené v §§ 8 a 9 cit. zák. I důvodová zpráva k cit. zákonu poukazuje výslovně k tomu, že otázky přičetnosti a délky trestu mají býti posuzovány u těchto činů, t. j. u činů spáchaných před 18. rokem, vždy podle zvláštního trestního práva mladistvých. Zdůrazňuje proto i výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 1. července 1932, čís. 29.703/32, otištěný v III. vydání trestního zákona nákladem Československého Kompasů na str. 1278—1280, že uvedené výhody mají býti obviněnému zachovány i tehdy, když jeho čin je posuzován podle obecných ustanovení.

Podle toho, co předesláno, tvoří tedy i při majetkových deliktech, pro něž platí zásada § 173 tr. z., dokonání 18. rok věku významnou mez, neboť útoky spáchané před 18. rokem podléhají aspoň v jistých směrech vždy jinému právu než útoky spáchané později. Je nasnadě, že by nebylo lze tuto zásadu zachovati, kdyby byly částky z obou skupin útoků podle § 173 tr. z. sčítány.

Nelze tedy na útoky, spáchané z části před dokonáním 18. rokem věku vinníkova a z části po něm, použití zásady sčítání uvedené v § 173 tr. z., nýbrž posuzují se tyto útoky jako samostatné sbíhající se trestné činy. Jen uvnitř obou těchto skupin uplatní se bez omezení uvedená zásada.

Nalézací soud, neuvědomiv si ustanovení § 25, odst. 5 zák. čís. 48/31 Sb. z. a n. a jeho dosah a důsledky v příčině sčítání částek podle § 173 tr. z., zjistil jen, že stěžovatelka od konce roku 1929 do konce roku 1933, tedy zčásti před svým dokonáním 18. rokem, zčásti poté, vylákala

celkem přes 2.000 Kč, ale vůbec nezjistil, kolik činí částky vylákané obžalovanou před jejím dokonáním 18. rokem a kolik činí částky vylákané později. Rozsudek tedy ani neuvažuje ve smyslu § 25, odst. 5 cit. zák. o tom, zda podvody spáchané po dokonání 18. roku věku obžalované ve svém souhrnu (§ 173 tr. z.) tvoří či netvoří čin náležející k příslušnosti okresního soudu a zda je tento čin ohrožen jen trestem na svobodě, který není větší než trest stanovený zákonem (§ 8 zák. č. 48/31 Sb. z. a n.) na čin spáchaný před dokonáním 18. rokem.

Tato vada je důležitá, neboť může jíti 1. o dva konkurující přestupky podvodu, když útoky před 18. rokem nedosahují hranice zločinné, a když totéž platí pro útoky spáchané později, 2. o souběh přestupku podvodu se zločinem podvodu, pokud útoky před dosažením 18. roku věku nedosahují hranice zločinné kvalifikace, útoky po něm však jí samy o sobě dosahují, 3. o souběh dvou provinění (§ 3 zák. č. 48/31 Sb. z. a n. a §§ 197, 200 tr. z., pokud se týče § 461 tr. z.), když útoky před 18. rokem samy o sobě vykazují zločinnou kvalifikaci, útoky po 18. roku samy o sobě nikoliv, 4. o souběh dvou zločinů podvodu, když útoky před 18. rokem a útoky po něm, a to každá skupina sama o sobě dosahuje hranice zločinné kvalifikace.

K tomu nutno ještě podotknouti, že v případech 1., 2. a 4. platí pro delikt spáchaný před 18. rokem věku předpis § 8 zák. č. 48/31 Sb. z. a n., tedy trestní sazba snižená na polovinu (viz již uvedený výnos min. sprav. č. 29.703/32).

Nalézací soud tedy pochybil, pokud beze zjištění a úvah, jakých by bylo podle toho, co předesláno, třeba, uspokojil se s výrokem, že obžalovaná v uvedené době, tedy před dokonáním 18. rokem věku a později vylákala v úmyslu poškoditi částky v úhrnné výši přes 2.000 Kč, nikoli přes 20.000 Kč, a pokud ji na základě těchto zjištění uznal vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. z. Rozsudek je tedy stížen zmatkem podle § 281, č. 10 tr. ř. a poněvadž neobsahuje zjištění, která při správném použití zákona měla by býti základem nálezu, takže se ne lze vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení, bylo zmateční stížnosti za předpokladů § 5 zák. č. 3/78 ř. z. vyhověti hned při poradě neveřejné a uznati, jak se stalo.

Čís. 5286.

Bol-li verejnému činiteľovi učineny sľub zcela neurčity, niet základu pre záver, že by išlo o sľub prevyšujúci nepatrný prospech, aký má na mysli § 2, odst. 2 zák. č. 178/1924 Sb. z. a n.

Spĺnením žiadosti o urýchlené vybavenie veci nie je dotknutý dôležitý záujem verejný, je však dotknutý, pokiaľ by bolo žiadané o priaznivé vybavenie veci.

(Rozh. zo dňa 4. mája 1935, Zm III 579/34.)

Na jvyšší súd v trestnej veci proti Dr. J. F., obžalovanému z prečinu úplatkárstva, vyhovel zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho